

(המשך מעמוד 14)

השילטון. אך בקרב ההמונים גברה תהילתו במהרה. בי 1950 הפך איית-אללה. עם גבור פופולריותו, גבר גם מאבקו במישטר.

ב-1962 עמד בראש שביתה כללית של כוהני-הדת, שהכריחה את הממשלה לוותר על כוונתה לבטל את השבועה על הקוראן.

כעבור כמה חודשים באה התנגשות שנייה. שילטון השאה הפקיע את רכושיה של מישפחה, שתרמה חלק ניכר מהכנסותיה למוסדות-הדת בעיר קום. המישטר תקפה את המידרשה, הרגה 18 תלמידים. חומייני שיגר מיברק-מחאה נועם לשאה. בפעם הראשונה — אות לבאות — קמו הסטודנטים של טהראן נגד השאה, תוך תמיכה באנשי-הדת של קום.

"ליבי מוכן לכידונים שד קלגוסר, לעולם לא אשקוט!" כתב חומייני לראשי-הממשלה, אסדי-אללה עלאם.

ב-1963 כבר נאם חומייני באוזני המונים של 100 אלף איש בעיר קום, ובישר להם כי "די בתנועת אצבע" כדי לסלק את השאה.

עונש-מוח על ספירה

ה התנגשות היתה בלתי-נמנעת. המישטר ירדה על ביתו של חומייני, הטילה עליו מאסר-בית. עם שיח-לורו העמיד חומייני את עצמו בראש תנועת-המחאה נגד הצעת-חוק, שנועדה לשחרר את החיילים האמריקאים באי-ראן משיפוט בתי-המשפט המקומיים, ולמסרם לבתי-המישד פט הצבאיים שלהם בלבד. שוב נעצר חומייני, והפעם הוחזק במאסר במשך חצי שנה.

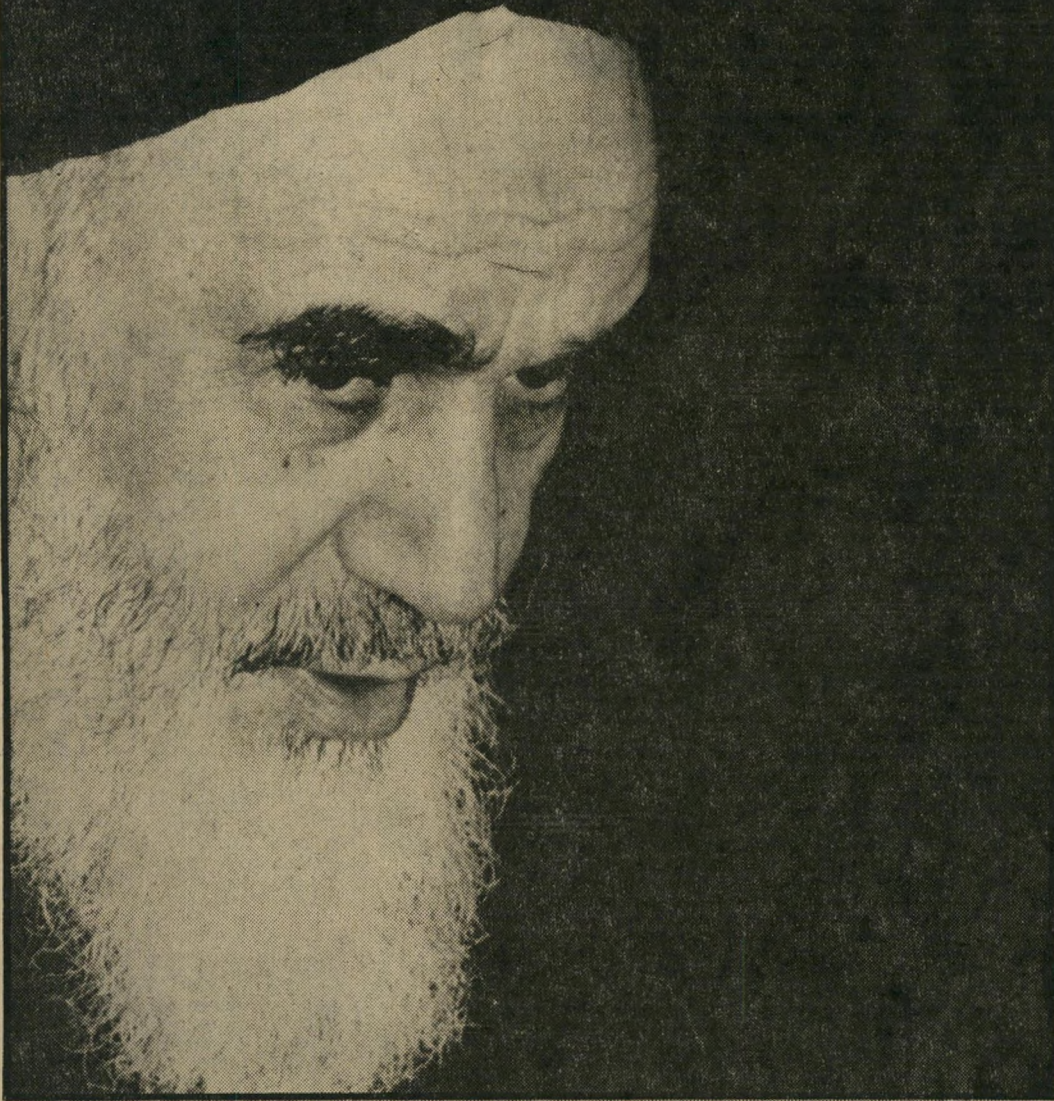
עם שיחרורו הוזמן אל ראשי-הממשלה, חסן מנצור, שתבע ממנו להתנצל ולקבל את מרות הממשלה. חומייני סירב. בהתקפה של זעם, סטר מנצור את לחיו. חומייני לא הגיד עפעף.

כעבור שבועיים נרצח מנצור על ידי חברי המחתרת שד "פידאיון ארי-איסלאם". ארבעה מהם הוצאו להורג.

באביב 1964 הוגלה חומייני לתורכיה, ומשם עבר לעיר הקדושה אל-נג'ף בעיראק. שם שהה במשך 14 השנים הבאות, כשהוא מלמד במידרשה המוסלמית וכותב ספר על מהות הרפובליקה המוסלמית.

חסידיו באיראן ובפאקיסטאן שלחו לו יותר מ-100 אלף דולר לשנה, ואת רוב הכסף חילק לסטודנטים ולעניים. באופן קבוע שיגר הביתה נאומים מוקלטים, ששוכפלו ושהופצו במיסגדים ברחבי איראן, דרשה לוחטת במיוחד תקפה את החגיגה המפוארת שערך השאה באוקטובר 1971, במלאת 2500 שנים לקיסרות של כורש, ושעלתה 11 מילי-יון דולר. חומייני תקף את "הסטטיבל הקיסרי", קרא ל"מאמינים להתקומם נגד "יורשו של אטילה המגואל-בדם". במאי 1977 מת בלונדון, בנסיבות מיסתוריות. מורה דת נודע מן העיר הפרסית משהד. הכל היו בטוחים שנרצח בידי סאוואק. כעבור שישה חודשים מת מוצטסה, בנו בן ה-49 של חומייני, בעיר אל-נג'ף, אחרי ביקורם של שני זרים אצלו. גם הפעם האמינו רבים כי הוא נרצח בידי סאוואק השנוא.

* לעומת זאת, רוח-אללה היא שמו הפרטי של האיש.
** אטילה, מלך ההונים המונגוליים, שהשתקעו בהונגריה, הקים במאה החמישית ממלכה אדירה, שהשתרעה מדנמרק עד פרס, ושהיתה ידועה באכזריותה.

האיית-אללה רוח-אללה חומייני - ימים אחדים לפני שיבתו מפאריס לטהראן

לרגל מות בנו, שיגר חומייני איגרת לעם האיראני, הנחשבת עתה כנקודת-מפנה בתולדות המדינה. הוא גינה את "הגניחוך של סוכן חדל-אישים זה (השאה) ומישפחתו הבזויות" וקבע כי "על הצבא האיראני ומפקדיו רובצת האחריות לשיחרור הארץ".

כך העמיד חומייני את עצמו בראש המהפיכה להפלת השאה, וקרא לצבא להתייצב לפקודתו. מאות אלפי העתקים של האיגרת הופצו ברחבי המדינה.

כדרכו של מישטר שוקע, עשה השאה את כל השגיאות האפשריות. כל אחת מהן האדירה את שמו וכוחו של האיית-אללה האגדתי, תחת להחלישו. הוא ניסה לפגוע בו על-ידי הפצת השמועה שהוא סוכן עיראקי. באמצע 1978 תבע השאה מממשלת עיראק לגרשו. ארצות-הברית סירבה לקבלו, והוא עבר לצרפת. ממשלת-פאריס שאלה לפני-כן, ברוב אדיבותה, אם השאה מסכים לכך. השליט השחצן השיב בזלזול: "לא איכפת לי מה קורה לחומייני."

פסוק זה התגם בעליו. חומייני הגיע לפאריס, שם עמד במרכז הורקורים של אמצעי-התיקורת העולמיים.

אויבי אללה ומשרתי השטן

ב עיר שהעיתונאים והמדינאים עלו ברגל לביתו הקטן, בכפר שמחוץ לפאריס, ניהל האיית-אללה ממרחקים את המהפכה שהתחוללה בארצו. ככל שירדה סמכותו של השאה, מיום ליום, כן גברה סמכותו של איש-הדת הרחוק. כל פלגי האופוזיציה, מימין ומשמאל, חילוניים ודתיים, קיבלו עליהם את מרותו.

השאה התנדנד על כסאו. באיחור רב תפסו האמריקאים כי לרודן משוגע-הגדלות יש כרעיית-רגולת. במאוחר, כרגיל, החליטו לסלקו, כדי להציל את המישטר הפרו-מערבי. השאה הוברח, תחילה למארוקו ולמצריים, ולאחר

חסידי האיית-אללה, סבגדים וגואלים כדם, בהפגנות נגד השאה שארכו 13 חודש